

ASUPRA REGULARIZĂRII ȘI SOLUȚIONĂRII UNOR ECUAȚII INTEGRALE SINGULARE CU TRANSLAȚII CARLEMAN GENERALIZATE

Diana AFTENI

Universitatea de Stat din Tiraspol

În lucrare este elaborată o metodă efectivă de regularizare echivalentă a unei clase de ecuații integrale singulare cu nucleu de tip Carleman.

Cuvinte-cheie: operator integral singular, regularizare, operator cu conjugată complexă.

ON THE REGULARIZATION AND SOLVING OF SINGULAR INTEGRAL EQUATIONS WITH GENERALIZED SHIFT OF CARLEMAN

In the work it is elaborated an effective method of equivalent regularization of class of singular integral equations with shift of Carleman type.

Keywords: singular integral operator, regularization, operator with complex conjugate.

Este cunoscut faptul că problema rezolvării ecuațiilor integrale singulare s-a dovedit a fi una extrem de complicată (*a se vedea* [1]) și, în plus, există ecuații singulare care în genere nu pot fi rezolvate exact. Reieșind din aceste realități, orice metodă care ușurează soluționarea ecuațiilor singulare prezintă un interes teoretic și practic și merită a fi luată în considerație. În acest sens, metodele aproximative joacă un rol important și sunt utilizate pe larg în soluționarea ecuațiilor integrale singulare. Dintre metodele care conduc la rezolvarea exactă a unor ecuații singulare trebuie menționată metoda regularizării. Această metodă este efectivă atunci când se reușește efectuarea unei regularizări echivalente a ecuațiilor. În aceste cazuri se obțin ecuații echivalente de tip Fredholm, a căror teorie este cunoscută.

Pentru a realiza această trecere (reducere), de regulă, asupra ecuației integrale singulare sunt aplicate anumite transformări integrale și/sau funcționale. Aceste transformări, în general, pot să ne conducă la apariția unor soluții străine, care nu verifică ecuația inițială, sau la pierderea unor soluții. În consecință, ecuația obținută în urma transformărilor poate să nu fie echivalentă cu cea inițială. În cazul studiului ecuațiilor integrale singulare care conțin și operatori de translații sau de conjugare complexă, problema regularizării echivalente devine și mai complicată (*a se vedea* [2,3]). Reamintim că echivalența a două ecuații înseamnă că ambele sunt rezolvabile și posedă unele și aceleași soluții.

În această lucrare este elaborată o metodă efectivă de regularizare echivalentă a unei clase vaste de ecuații integrale singulare cu translații care îndeplinesc condițiile generalizate ale lui Carleman. Totodată, este construită încă o ecuație, de asemenea singulară, echivalentă cu cea inițială. Obținerea acestor două ecuații singulare echivalente ne permite să stabilim condiții necesare și suficiente de rezolvabilitate normală a acestor ecuații, precum și regularizarea lor echivalentă. Rezultatele obținute sunt ilustrate la rezolvarea unei ecuații singulare cu translații.

Regularizarea ecuațiilor integrale singulare complete

Considerăm ecuația integrală singulară completă, care conține necunoscută sub semnul conjugării complexe:

$$\begin{aligned}
 A\varphi \equiv & a_1(t)\varphi(\alpha_1(t)) + a_2(t)\varphi(\alpha_2(t)) + \dots + a_n(t)\varphi(\alpha_n(t)) + \frac{b_1(t)}{\pi i} \int_L \frac{\varphi(\tau)d\tau}{\tau - \alpha_1(t)} + \frac{b_2(t)}{\pi i} \int_L \frac{\varphi(\tau)d\tau}{\tau - \alpha_2(t)} + \dots + \\
 & + \frac{b_n(t)}{\pi i} \int_L \frac{\varphi(\tau)d\tau}{\tau - \alpha_n(t)} + c_1(t)\overline{\varphi(\alpha_1(t))} + c_2(t)\overline{\varphi(\alpha_2(t))} + \dots + c_n(t)\overline{\varphi(\alpha_n(t))} + \frac{d_1(t)}{\pi i} \int_L \frac{\overline{\varphi(\tau)}d\tau}{\tau - \alpha_1(t)} + \frac{d_2(t)}{\pi i} \int_L \frac{\overline{\varphi(\tau)}d\tau}{\tau - \alpha_2(t)} + \dots + \\
 & + \frac{d_n(t)}{\pi i} \int_L \frac{\overline{\varphi(\tau)}d\tau}{\tau - \alpha_n(t)} + \frac{1}{\pi i} \int_L K_1(t, \tau)\varphi(\tau)d\tau + \frac{1}{\pi i} \int_L K_2(t, \tau)\overline{\varphi(\tau)}d\tau = h(t), \tag{1.1}
 \end{aligned}$$

unde $K_1(t, \tau), K_2(t, \tau)$ sunt nuclee regulate, iar funcțiile $a_j(t), b_j(t), c_j(t), d_j(t)$ ($j = 1, 2, \dots, n$) verifică condițiile lui Holder pe conturul L . Conturul L este format dintr-un număr finit de linii închise de tip Leapunov L_1, L_2, \dots, L_m $\left(L = \bigcup_{j=1}^m L_j \right)$ fără puncte comune, care împart planul complex în domeniu G^+ mărginit de conturul L și în domeniu G^- complementar la $G^+ \cup L$ (Fig.1).

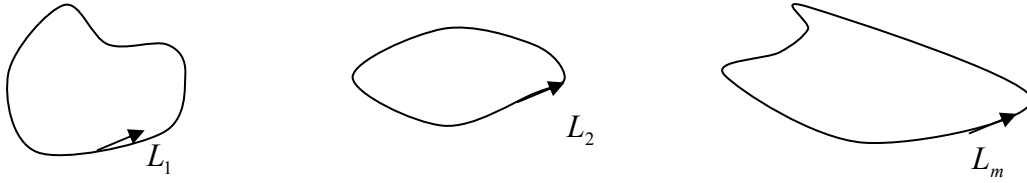

Fig.1

Conturul L este orientat astfel încât domeniul G^+ rămâne la stânga. Translația $\alpha(t)$ transformă conturul L în el însuși (adică, fiecare L_j se transformă în el însuși) cu păstrarea sau schimbarea orientării, posedă derivata $\alpha'(t)$ care verifică condițiile lui Holder și nu se anulează pe L . În plus, translația $\alpha(t)$ verifică condițiile generalizate ale lui Carleman:

$$\alpha_1(t) \equiv \alpha(t), \alpha_2(t) \equiv \alpha[\alpha(t)], \dots, \alpha_n(t) \equiv \alpha[\alpha_{n-1}(t)] \equiv t \equiv \alpha_0(t).$$

Soluțiile ecuației (1.1) se caută în spațiul L_p cu o pondere în care operatorii integrali singulari și cei de translații sunt mărginiți. Sub semnul integrării în termenii ecuației (1.1) înlocuim variabila τ prin $\alpha_j(\tau)$ ($j = \overline{1, n}$); atunci ecuația (1.1) se va transforma sub forma:

$$A\varphi \equiv \sum_{j=1}^n \left\{ a_j(t)\varphi[\alpha_j(t)] + \frac{\lambda_j b_j(t)}{\pi i} \int_L \frac{\varphi(\alpha_j(\tau))}{\tau - t} d\tau + c_j(t)\overline{\varphi[\alpha_j(t)]} + \frac{\lambda_j d_j(t)}{\pi i} \int_L \frac{\overline{\varphi[\alpha_j(\tau)]}}{\tau - t} d\tau \right\} + \frac{1}{\pi i} \int_L K_3(t, \tau)\varphi(\tau) d\tau + \frac{1}{\pi i} \int_L K_4(t, \tau)\overline{\varphi(\tau)} d\tau = h(t), \quad (1.2)$$

unde:

$$K_3(t, \tau) = K_1(t, \tau) + \sum_{j=1}^n \alpha'_{n-j}(\tau) l_j[t, \alpha_{n-j}(\tau)],$$

$$K_4(t, \tau) = K_2(t, \tau) + \sum_{j=1}^n \alpha'_{n-j}(\tau) l_j[t, \alpha_{n-j}(\tau)],$$

$$l_j[t, \alpha_{n-j}(\tau)] = \lambda_j \left[\frac{\alpha'_j(\tau)}{\alpha_j(\tau) - \alpha_j(t)} - \frac{1}{\tau - t} \right],$$

sunt nuclee regulate (generează operatori integrali singulari compacți), $\lambda_j = +1$ dacă $\alpha(t)$ păstrează orientarea sau j este par și $\lambda_j = -1$ dacă $\alpha(t)$ schimbă orientarea conturului sau j este impar. Evident, dacă $\alpha(t)$ schimbă orientarea și $\alpha_n(t) = t$, atunci n este un număr par.

Vom scrie ecuația (1.2) sub forma

$$A\varphi \equiv \sum_{j=1}^n \left\{ a_j(t)\varphi[\alpha_j(t)] + \frac{\lambda_j b_j(t)}{\pi i} \int_L \frac{b_j(\tau)\varphi(\alpha_j)}{\tau - t} d\tau + c_j(t)\overline{\varphi(\alpha_j)} + \frac{\lambda_j d_j(t)}{\pi i} \int_L \frac{d_j(\tau)\overline{\varphi(\alpha_j)}}{\tau - t} d\tau \right\} + \frac{1}{\pi i} \int_L K_5(t, \tau)\varphi(\tau) d\tau + \frac{1}{\pi i} \int_L K_6(t, \tau)\overline{\varphi(\tau)} d\tau = h(t), \quad (1.3)$$

unde:

$$K_5(t, \tau) = K_3(t, \tau) - \sum_{j=1}^n \alpha'_{n-j}(\tau) \frac{b_j[\alpha_{n-j}(\tau)] - b_j(t)}{\alpha_{n-j}(\tau) - t},$$

$$K_6(t, \tau) = K_4(t, \tau) - \sum_{j=1}^n \alpha'_{n-j}(\tau) \frac{d_j[\alpha_{n-j}(\tau)] - d_j(t)}{\alpha_{n-j}(\tau) - t}$$

sunt nuclee singulare.

Ecuatiei (1.3) aplicăm la stânga operatorul

$$(S\varphi)(t) = \frac{1}{\pi i} \int_L \frac{\varphi(\tau)}{\tau - t} d\tau \quad (1.4)$$

și obținem:

$$SA\varphi \equiv \sum_{j=1}^n \left\{ \lambda_j b_j(t) \varphi(\alpha_j) + \frac{1}{\pi i} \int_L \frac{a_j(\tau) \varphi(\alpha_j)}{\tau - t} d\tau + \lambda_j d_j(t) \overline{\varphi(\alpha_j)} + \frac{1}{\pi i} \int_L \frac{c_j(\tau) \overline{\varphi(\alpha_j)}}{\tau - t} d\tau \right\} + \\ + \frac{1}{\pi i} \int_L \frac{d\tau}{\tau - t} \frac{1}{\pi i} \int_L K_5(t, s) \varphi(s) ds + \frac{1}{\pi i} \int_L \frac{d\tau}{\tau - t} \frac{1}{\pi i} \int_L K_6(t, s) \overline{\varphi(s)} ds = \frac{1}{\pi i} \int_L \frac{h(\tau)}{\tau - t} d\tau \quad (1.5)$$

Așa cum operatorul S este inversabil ($S^2 = I$) în spațiul L_p , rezultă că ecuațiile (1.3) și (1.5) și, prin urmare, și ecuațiile (1.2) și (1.5) sunt echivalente.

Transcriem ecuația (1.5) sub următoarea formă:

$$\sum_{j=1}^n \left\{ \lambda_j b_j(t) \varphi(\alpha_j) + \frac{a_j(t)}{\pi i} \int_L \frac{\varphi(\alpha_j)}{\tau - t} d\tau + \lambda_j d_j(t) \overline{\varphi(\alpha_j)} + \frac{c_j(t)}{\pi i} \int_L \frac{\overline{\varphi(\alpha_j)}}{\tau - t} d\tau \right\} + \\ + \frac{1}{\pi i} \int_L K_7(t, \tau) \varphi(\tau) d\tau + \frac{1}{\pi i} \int_L K_8(t, \tau) \overline{\varphi(\tau)} d\tau = \frac{1}{\pi i} \int_L \frac{h(\tau)}{\tau - t} d\tau, \quad (1.6)$$

unde:

$$K_7(t, \tau) = \frac{1}{\pi i} \int_L \frac{K_5(s, \tau)}{s - t} ds + \sum_{j=1}^n \lambda_j \alpha'_{n-j}(\tau) \frac{a_j[\alpha_{n-j}(\tau)] - a_j(t)}{\alpha_{n-j}(\tau) - t}, \\ K_8(t, \tau) = \frac{1}{\pi i} \int_L \frac{K_6(s, \tau)}{s - t} ds + \sum_{j=1}^n \lambda_j \alpha'_{n-j}(\tau) \frac{c_j[\alpha_{n-j}(\tau)] - c_j(t)}{\alpha_{n-j}(\tau) - t}$$

sunt nuclee regulate.

Considerăm funcția analitică pe porțiuni definită de integrala de tip Cauchy

$$\Phi(z) = \frac{1}{2\pi i} \int_L \frac{\varphi(\tau)}{\tau - z} d\tau, \quad (1.7)$$

în care $\varphi(\tau)$ este soluția căutată a ecuației (1.1). Folosind formulele lui Sohotski [1]

$$\varphi(t) = \Phi^+(t) - \Phi^-(t), \quad S\varphi = \Phi^+(t) + \Phi^-(t)$$

obținem următoarele expresii:

$$\varphi(\alpha_j) = \Phi^+(\alpha_j) - \Phi^-(\alpha_j) \quad (j = \overline{1, n}), \\ \frac{1}{\pi i} \int_L \frac{\varphi(\alpha_j)}{\tau - t} d\tau = \lambda_j \Phi^+(\alpha_j) + \lambda_j \Phi^-(\alpha_j) - \frac{1}{\pi i} \int_L \lambda_j \alpha'_{n-j}(\tau) l_j[t, \alpha_{n-j}(\tau)] \varphi(\tau) d\tau, \\ \frac{1}{\pi i} \int_L \frac{\overline{\varphi(\alpha_j)}}{\tau - t} d\tau = \lambda_j \overline{\Phi^+(\alpha_j)} - \lambda_j \overline{\Phi^-(\alpha_j)} + \frac{1}{\pi i} \int_L S_j(t, \tau) \overline{\varphi(\tau)} d\tau,$$

unde:

$$S_j(t, \tau) = K_9[\alpha_j(t), \tau] - \lambda_j \alpha'_{n-j}(\tau) l_j[t, \alpha_{n-j}(\tau)], \quad K_9(t, \tau) = \frac{1}{\tau - t} - \frac{(\overline{\tau}'(\tau))^2}{\overline{\tau} - \overline{t}}$$

sunt nuclee regulate.

Înlocuind aceste expresii în ecuațiile (1.2) și (1.6), apoi adunându-le și scăzându-le, obținem sistemul de probleme la frontieră:

$$\begin{aligned} & \sum_{j=1}^n \left\{ (1 + \lambda_j) [a_j(t) + b_j(t)] \Phi^+(\alpha_j) - (1 - \lambda_j) [a_j(t) - b_j(t)] \Phi^-(\alpha_j) + (1 - \lambda_j) [c_j(t) - d_j(t)] \overline{\Phi^-(\alpha_j)} - \right. \\ & \left. - (1 + \lambda_j) [c_j(t) + d_j(t)] \overline{\Phi^+(\alpha_j)} \right\} + \frac{1}{\pi i} \int_L K_{10}(t, \tau) \varphi(\tau) d\tau + \frac{1}{\pi i} \int_L K_{11}(t, \tau) \overline{\varphi(\tau)} d\tau = 2H^+(t), \\ & \sum_{j=1}^n \left\{ (1 - \lambda_j) [a_j(t) + b_j(t)] \Phi^+(\alpha_j) - (1 + \lambda_j) [a_j(t) - b_j(t)] \Phi^-(\alpha_j) + (1 + \lambda_j) [c_j(t) - d_j(t)] \overline{\Phi^+(\alpha_j)} - \right. \\ & \left. - (1 - \lambda_j) [c_j(t) + d_j(t)] \overline{\Phi^-(\alpha_j)} \right\} + \frac{1}{\pi i} \int_L K_{12}(t, \tau) \varphi(\tau) d\tau + \frac{1}{\pi i} \int_L K_{13}(t, \tau) \overline{\varphi(\tau)} d\tau = 2H^-(t), \end{aligned} \quad (1.8)$$

unde:

$$\begin{aligned} K_{10}(t, \tau) &= K_3(t, \tau) + K_7(t, \tau) - \sum_{j=1}^n \lambda_j [a_j(t) + b_j(t)] \alpha'_{n-j}(\tau) l_j [t, \alpha_{n-j}(\tau)], \\ K_{11}(t, \tau) &= K_1(t, \tau) + K_8(t, \tau) + \sum_{j=1}^n [\lambda_j d_j(t) + c_j(t)] S_j(t, \tau), \\ K_{12}(t, \tau) &= K_3(t, \tau) - K_7(t, \tau) + \sum_{j=1}^n \lambda_j [a_j(t) - b_j(t)] \alpha'_{n-j}(\tau) l_j [t, \alpha_{n-j}(\tau)], \\ K_{13}(t, \tau) &= K_1(t, \tau) - K_8(t, \tau) + \sum_{j=1}^n [\lambda_j d_j(t) - c_j(t)] S_j(t, \tau) \end{aligned}$$

sunt nuclee regulate și

$$H^\pm(t) = \frac{1}{2} \left[h(t) \pm \frac{1}{\pi i} \int_L \frac{h(\tau)}{\tau - t} d\tau \right]$$

sunt funcții cunoscute. Presupunem acum că $\alpha(t)$ păstrează orientarea conturului. În acest caz $\lambda_j = 1, j = \overline{1, n}$, și expresia (1.8) capătă forma:

$$\begin{aligned} & \sum_{j=1}^n \left\{ [a_j(t) + b_j(t)] \Phi^+(\alpha_j) - [c_j(t) + d_j(t)] \overline{\Phi^-(\alpha_j)} \right\} = H^+(t) - \frac{1}{2\pi i} \int_L [K_{10}(t, \tau) \varphi(\tau) + K_{11}(t, \tau) \overline{\varphi(\tau)}] d\tau, \\ & \sum_{j=1}^n \left\{ -[a_j(t) - b_j(t)] \Phi^-(\alpha_j) + [c_j(t) - d_j(t)] \overline{\Phi^+(\alpha_j)} \right\} = \\ & = H^-(t) - \frac{1}{2\pi i} \int_L [K_{12}(t, \tau) \varphi(\tau) + K_{13}(t, \tau) \overline{\varphi(\tau)}] d\tau \end{aligned} \quad (1.9)$$

În sistemul (1.9) înlocuim t prin $\overline{\alpha_j(t)}$, $j = \overline{1, n}$, și trecem la mărimi conjugate. În rezultat obținem un sistem neomogen de $4n$ ecuații cu $4n$ funcții necunoscute $\Phi^\pm(\alpha_j), \overline{\Phi^\pm(\alpha_j)}, j = \overline{1, n}$. Acest sistem este rezolvabil dacă și numai dacă determinantul ei $\Delta(t)$ este diferit de zero și în acest caz sistemul are o soluție unică. Scriem acest determinat

$$\Delta(t) = \begin{vmatrix} A(t) + B(t) & -[C(t) + D(t)] & 0 & 0 \\ \overline{C(t) - D(t)} & -[\overline{A(t) - B(t)}] & 0 & 0 \\ 0 & 0 & -[A(t) - B(t)] & C(t) - D(t) \\ 0 & 0 & -[\overline{C(t) + D(t)}] & \overline{A(t) + B(t)} \end{vmatrix} \neq 0, \quad (1.10)$$

unde $A(t) \pm B(t)$ au, respectiv, forma

$$\begin{pmatrix} a_1(t) \pm b_1(t) & a_2(t) \pm b_2(t) & \dots & a_n(t) \pm b_n(t) \\ a_n(\alpha_1) \pm b_n(\alpha_1) & a_1(\alpha_1) \pm b_1(\alpha_1) & \dots & a_{n-1}(\alpha_1) \pm b_{n-1}(\alpha_1) \\ a_{n-1}(\alpha_2) \pm b_{n-1}(\alpha_2) & a_n(\alpha_2) \pm b_n(\alpha_2) & \dots & a_{n-2}(\alpha_2) \pm b_{n-2}(\alpha_2) \\ \dots & \dots & \dots & \dots \\ a_3(\alpha_{n-2}) \pm b_3(\alpha_{n-2}) & a_4(\alpha_{n-2}) \pm b_4(\alpha_{n-2}) & \dots & a_2(\alpha_{n-2}) \pm b_2(\alpha_{n-2}) \\ a_2(\alpha_{n-1}) \pm b_2(\alpha_{n-1}) & a_3(\alpha_{n-1}) \pm b_3(\alpha_{n-1}) & \dots & a_1(\alpha_{n-1}) \pm b_1(\alpha_{n-1}) \end{pmatrix},$$

iar $C(t) \pm D(t)$ se obțin din expresiile de mai sus prin înlocuirea lui a prin c și, respectiv, b prin d .

Așa cum $\Delta(t)$ este cvasidiagonal, atunci $\Delta(t) = \Delta_1(t) \cdot \overline{\Delta_1(t)}$,

unde

$$\Delta_1(t) = \begin{pmatrix} A(t) + B(t) & -[C(t) + D(t)] \\ C(t) - D(t) & -[A(t) - B(t)] \end{pmatrix}.$$

Prin urmare, dacă ecuația (1.1) este rezolvabilă, atunci este rezolvabil și sistemul de mai sus, adică $\Delta(t) \neq 0$. Folosind regula lui Cramer, obținem:

$$\begin{aligned} \Phi^+(t) &= \frac{1}{\Delta_1(t)} \sum_{j=0}^{n-1} (-1)^j \Delta_{j+1,n}(t) \left\{ H^+[\alpha_j(t)] - \frac{1}{2\pi i} \int_L (K_{10}[\alpha_j(t), \tau] \varphi(\tau) + K_{11}[\alpha_j(t), \tau] \overline{\varphi(\tau)}) d\tau \right\} + \\ &+ \frac{1}{\Delta_1(t)} \sum_{j=n}^{2n-1} (-1)^j \Delta_{j+1,n}(t) \left\{ \overline{H^+[\alpha_j(t)]} - \frac{1}{2\pi i} \int_L (K_{10}[\alpha_j(t), \tau] \varphi(\tau) + K_{11}[\alpha_j(t), \tau] \overline{\varphi(\tau)}) d\tau \right\}, \end{aligned} \quad (1.11)$$

$$\begin{aligned} \Phi^-(t) &= \frac{1}{\Delta_1(t)} \sum_{j=0}^{n-1} (-1)^j \Delta_{j+1,n}^*(t) \left\{ H^-[\alpha_j(t)] - \frac{1}{2\pi i} \int_L (K_{12}[\alpha_j(t), \tau] \varphi(\tau) + K_{13}[\alpha_j(t), \tau] \overline{\varphi(\tau)}) d\tau \right\} + \\ &+ \frac{1}{\Delta_1(t)} \sum_{j=n}^{2n-1} (-1)^j \Delta_{j+1,n}^*(t) \left\{ \overline{H^-[\alpha_j(t)]} - \frac{1}{2\pi i} \int_L (K_{12}[\alpha_j(t), \tau] \varphi(\tau) + K_{13}[\alpha_j(t), \tau] \overline{\varphi(\tau)}) d\tau \right\}, \end{aligned} \quad (1.12)$$

unde $\Delta_{j+1,n}(t)$, $\Delta_{j+1,n}^*(t)$ ($j = 0, 1, \dots, 2n-1$) sunt complementele algebrice ale liniei j și coloanei n , respectiv ale determinanților $\Delta_1(t)$, $\overline{\Delta_1(t)}$.

Înlocuind expresiile (1.11) și (1.12) în formula lui Sohotski, obținem că orice soluție a ecuației (1.11) reprezintă soluție a ecuației de tip Fredholm:

$$\begin{aligned} \varphi(t) &= H(t) - \frac{1}{2\pi i} \int_L K_{14}(t, \tau) \varphi(\tau) d\tau - \frac{1}{2\pi i} \int_L K_{15}(t, \tau) \overline{\varphi(\tau)} d\tau - \frac{1}{2\pi i} \int_L K_{16}(t, \tau) \varphi(\tau) d\tau - \\ &- \frac{1}{2\pi i} \int_L K_{17}(t, \tau) \overline{\varphi(\tau)} d\tau, \end{aligned} \quad (1.13)$$

unde:

$$\begin{aligned} K_{14}(t, \tau) &= \sum_{j=0}^{n-1} (-1)^j \left\{ \frac{\Delta_{j+1,n}(t)}{\Delta_1(t)} K_{10}[\alpha_j(t), \tau] + \frac{\Delta_{j+1,n}^*(t)}{\Delta_1(t)} K_{12}[\alpha_j(t), \tau] \right\}, \\ K_{15}(t, \tau) &= \sum_{j=0}^{n-1} (-1)^j \left\{ \frac{\Delta_{j+1,n}(t)}{\Delta_1(t)} K_{11}[\alpha_j(t), \tau] + \frac{\Delta_{j+1,n}^*(t)}{\Delta_1(t)} K_{13}[\alpha_j(t), \tau] \right\}, \\ K_{16}(t, \tau) &= \sum_{j=n}^{2n-1} (-1)^j \left\{ \frac{\Delta_{j+1,n}(t)}{\Delta_1(t)} K_{10}[\alpha_j(t), \tau] + \frac{\Delta_{j+1,n}^*(t)}{\Delta_1(t)} K_{12}[\alpha_j(t), \tau] \right\}, \end{aligned}$$

$$K_{17}(t, \tau) = \sum_{j=n}^{2n-1} (-1)^j \left\{ \frac{\overline{\Delta_{j+1,n}(t)}}{\Delta_1(t)} K_{11}[\alpha_j(t), \tau] + \frac{\overline{\Delta_{j+1,n}^*(t)}}{\Delta_1(t)} K_{13}[\alpha_j(t), \tau] \right\},$$

sunt nuclee regulate, iar

$$H(t) = \sum_{j=0}^{n-1} (-1)^j \left\{ \frac{\Delta_{j+1,n}(t)}{\Delta_1(t)} H^+[\alpha_j(t)] - \frac{\Delta_{j+1,n}^*(t)}{\Delta_1(t)} H^-[\alpha_j(t)] \right\} + \\ + \sum_{j=n}^{2n-1} (-1)^j \left\{ \frac{\overline{\Delta_{j+1,n}(t)}}{\Delta_1(t)} \overline{H^+[\alpha_j(t)]} - \frac{\overline{\Delta_{j+1,n}^*(t)}}{\Delta_1(t)} \overline{H^-[\alpha_j(t)]} \right\}$$

este o funcție cunoscută.

Teoria ecuațiilor de tip Fredholm, similar ecuației (1.13), este expusă în [1]. Fie ecuația (1.13) rezolvabilă, atunci $\Delta(t) \neq 0$ (în caz contrar ecuația (1.13) n-ar avea sens). Rezolvând ecuația (1.13), construim funcțiile $\Phi^+(t)$ și $\Phi^-(t)$. Aceste funcții fiind limitele unor funcții analitice în G^+ și G^- trebuie să verifice condițiile [1]:

$$\Phi^+(t) - \frac{1}{2\pi i} \int_L \frac{\Phi^+(\tau)}{\tau - t} = 0 \quad \text{și} \quad \Phi^-(t) - \frac{1}{2\pi i} \int_L \frac{\Phi^-(\tau)}{\tau - t} = 0.$$

Din aceste condiții obținem că numai acele soluții ale ecuației regularizate (1.13) sunt și soluțiile ecuației singulare (1.11) care îndeplinesc condițiile:

$$\frac{1}{\Delta_1(t)} \sum_{j=0}^{n-1} (-1)^j \Delta_{j+1,n}(t) \left\{ H^+[\alpha_j(t)] - \frac{1}{2\pi i} \int_L (K_{10}[\alpha_j(t), \tau] \varphi(\tau) + K_{11}[\alpha_j(t), \tau] \overline{\varphi(\tau)}) d\tau \right\} + \\ + \frac{1}{\Delta_1(t)} \sum_{j=n}^{2n-1} (-1)^j \overline{\Delta_{j+1,n}(t)} \left\{ \overline{H^+[\alpha_j(t)]} - \frac{1}{2\pi i} \int_L (K_{10}[\alpha_j(t), \tau] \varphi(\tau) + K_{11}[\alpha_j(t), \tau] \overline{\varphi(\tau)}) d\tau \right\} - \\ - \frac{1}{\pi i} \int_L \frac{d\tau}{\tau - t} \left(\frac{1}{\Delta_1(t)} \sum_{j=0}^{n-1} (-1)^j \Delta_{j+1,n}(t) \left\{ H^+[\alpha_j(t)] - \frac{1}{2\pi i} \int_L (K_{10}[\alpha_j(t), s] \varphi(s) + K_{11}[\alpha_j(t), s] \overline{\varphi(s)}) ds \right\} + \right. \\ \left. + \frac{1}{\Delta_1(t)} \sum_{j=n}^{2n-1} (-1)^j \overline{\Delta_{j+1,n}(t)} \left\{ \overline{H^+[\alpha_j(t)]} - \frac{1}{2\pi i} \int_L (K_{10}[\alpha_j(t), s] \varphi(s) + K_{11}[\alpha_j(t), s] \overline{\varphi(s)}) ds \right\} \right) = 0, \quad (1.14) \\ \frac{1}{\Delta_1(t)} \sum_{j=0}^{n-1} (-1)^j \Delta_{j+1,n}(t) \left\{ H^-[\alpha_j(t)] - \frac{1}{2\pi i} \int_L (K_{12}[\alpha_j(t), \tau] \varphi(\tau) + K_{13}[\alpha_j(t), \tau] \overline{\varphi(\tau)}) d\tau \right\} + \\ + \frac{1}{\Delta_1(t)} \sum_{j=n}^{2n-1} (-1)^j \overline{\Delta_{j+1,n}^*(t)} \left\{ \overline{H^-[\alpha_j(t)]} - \frac{1}{2\pi i} \int_L (K_{12}[\alpha_j(t), \tau] \varphi(\tau) + K_{13}[\alpha_j(t), \tau] \overline{\varphi(\tau)}) d\tau \right\} - \\ - \frac{1}{\pi i} \int_L \frac{d\tau}{\tau - t} \left(\frac{1}{\Delta_1(t)} \sum_{j=0}^{n-1} (-1)^j \Delta_{j+1,n}(t) \left\{ H^-[\alpha_j(t)] - \frac{1}{2\pi i} \int_L (K_{12}[\alpha_j(t), s] \varphi(s) + K_{13}[\alpha_j(t), s] \overline{\varphi(s)}) ds \right\} + \right. \\ \left. + \frac{1}{\Delta_1(t)} \sum_{j=n}^{2n-1} (-1)^j \overline{\Delta_{j+1,n}^*(t)} \left\{ \overline{H^-[\alpha_j(t)]} - \frac{1}{2\pi i} \int_L (K_{12}[\alpha_j(t), s] \varphi(s) + K_{13}[\alpha_j(t), s] \overline{\varphi(s)}) ds \right\} \right) = 0.$$

Astfel am obținut următorul rezultat:

Teorema 1.1. Fie translația $\alpha(t)$ păstrează orientarea conturului L . Ecuația (1.1) este rezolvabilă dacă și numai dacă $\Delta(t) \neq 0, t \in L$. Dacă această condiție este verificată, atunci ecuația (1.1) se reduce la ecuația de tip Fredholm (1.13). Soluțiile ecuației (1.13) sunt și soluții ale ecuației (1.1) dacă și numai dacă ele verifică condițiile (1.14) și (1.15).

Rezultate similare se obțin și în cazul în care funcția $\alpha(t)$ schimbă orientarea conturului.

Exemplu

Vom considera un exemplu care ilustrează raționamentele făcute mai sus. Considerăm următoarea ecuație integrală singulară

$$A\varphi \equiv t^{-1}\varphi(-t) + \frac{it}{\pi i} \int_L \frac{\varphi(\tau)d\tau}{\tau + it} + \frac{1}{2\pi i} \int_L (1 + \tau^{-2}t^{-2})\varphi(\tau)d\tau = 1 + t^2, \quad (2.1)$$

unde L este cercul $\{z : |z| = r\}$, $r > 0, r \neq 1$. Astfel, $z = 0 \in G^+$ și punctele $\pm 1, \pm i$ nu aparțin conturului L .

Scriem ecuația (2.1) sub forma:

$$t^{-1}\varphi(-t) + \frac{it}{\pi i} \int_L \frac{\varphi(-i\tau)d\tau}{\tau - t} + \frac{1}{2\pi i} \int_L (1 + \tau^{-2}t^{-2})\varphi(\tau)d\tau = 1 + t^2 \quad (2.2)$$

Aplicăm la stânga operatorul S și obținem o ecuație echivalentă cu (2.2), apoi aplicăm formulele lui Sohotski. În rezultatul acestor transformări obținem sistemul

$$\begin{aligned} t^{-1}\Phi^+(-t) + it\Phi^+(-it) &= 1 + t^2 - \frac{1}{2\pi i} \int_L (2 - \tau^{-1}t^{-1})\varphi(\tau)d\tau, \\ -t^{-1}\Phi^-(-t) + it\Phi^-(-it) &= -\frac{1}{2\pi i} \int_L (\tau^{-1}t^{-1} + \tau^{-2}t^{-2} - 1)\varphi(\tau)d\tau. \end{aligned} \quad (2.3)$$

Determinantul $\Delta(t)$ are forma

$$\Delta(t) = \begin{vmatrix} 0 & 0 & t^{-1} & it \\ -t & 0 & 0 & -it^{-1} \\ -t^{-1} & -it & 0 & 0 \\ 0 & it^{-1} & t & 0 \end{vmatrix} = (t^4 - t^{-4})^2$$

și este diferit de zero pe L , deoarece punctele $\pm 1, \pm i$ nu aparțin conturului L .

Rezolvând sistemul (2.3) prin metoda lui Cramer, obținem:

$$\Phi^+(t) = t^5 - 2t^3 - 2t + 2t^{-1} + t^{-3} - \frac{1}{2\pi i} \int_L [-2t^3 - 2t + 2t^{-1} + 2t^{-3} - (it^2 + it^{-2} - 1 - t^{-4})\tau^{-1}] \varphi(\tau)d\tau, \quad (2.4)$$

$$\Phi^-(t) = \frac{1}{2\pi i} \int_L [-t^3 + t + t^{-1} - t^{-3} - (it^2 + 1 + it^{-2} + t^{-1})\tau^{-1} + (-t - t^{-1} + t^{-3} + t^{-5})\tau^{-2}] \varphi(\tau)d\tau. \quad (2.5)$$

Aplicăm formulele lui Sohotski și obținem ecuația lui Fredholm:

$$\begin{aligned} (t^4 - t^{-4})\varphi(t) &= t^5 - 2t^3 - 2t - 2t^{-1} + t^{-3} + \frac{1}{2\pi i} \int_L (3t^3 + t - 3t^{-1} - t^{-3})\varphi(\tau)d\tau + \\ &+ \frac{1}{2\pi i} \int_L 2i(t^2 + t^{-2})\tau^{-1}\varphi(\tau)d\tau + \frac{1}{2\pi i} \int_L (t + t^{-1} - t^{-3} - t^{-5})\tau^{-2}\varphi(\tau)d\tau \end{aligned}$$

cu nucleu degenerat. Soluțiile acestei ecuații se obțin prin metodă obișnuită. Avem $\varphi(t) = t + t^{-1}$. Înlocuim această funcție în (1.16) și în (1.17), obținem $\Phi^+(t) = t, \Phi^-(t) = -t^{-1}$, adică soluția generală a ecuației integrale (2.1) are forma $\varphi(t) = t + t^{-1}$.

Referințe:

1. Мухелишвили Н.И. Сингулярные интегральные уравнения. - Москва: Физматгиз, 1968.
2. Литвинчук Г.С. Краевые задачи и сингулярные уравнения со сдвигом. - Москва: Наука, 1977.
3. Neagu V., Paladi O., Pănculescu I., Vornicescu G. Asupra rezolvabilității unor ecuații integrale singulare complete // Studia Universitatis. Seria „Științe exacte și economice”, 2010, nr.2, p.38-47.